

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Sibiu, 3 Noemvrie st. v.

Un atentat! consiliul municipal din capitala Ungariei a comis un atentat contra patriei.

Studenții români din Cluj nu s-au plâns în mai multe rânduri, că au fost insultați, fiindcă se incumetaseră a vorbi românesce până chiar și pe stradă.

Același lucru l-au mai pătit adeseori și alți Români prin alte orașe, în care Maghiarii se simt mai la ei acasă.

Români ajunși în funcțiuni publice, mai ales judecători și direcțorii la finanțe, au pătit-o că au fost chemați de supeorii lor *ad audiendum verbum* și mușrați pentru păcatul de a fi vorbit în public românesc.

Călători blajini au pătit-o, că li s'a refusat la gară biletul, fiindcă n'au scutit să-l ceară în limba maghiară.

Maghiarii nu vor să audă în țara lor altă limbă decât pe a lor, și cu atât mai puțin pot suferi, ca în satul lor să se vorbească altfel decât în limba maghiară.

Soartea însă la mare celebritate prin firea ei neîndurată, ursita atât de inclinată spre ironie a maturat gunoiul de prin țările vecine și l-a adunat pe clasul pămînt al fericitei Ungariei, încât Maghiarii s'au trezit deodată, că țara lor băjbăie de o întreagă lume de oameni, care pe lîngă toată bunăvoie, nu sunt în stare să vorbească în limba maghiară. Ba! o ironia ironiilor! chiar în Budapesta, această peatră nestimată a Ungariei, centrul tuturor centrelor de cultură maghiară, chiar în capitala regatului se vorbesc mai ales în limbi, pe care civișul din Kecskemét nu le înțelege. Si cu toate aceste orașele, Budapesta în prima linie, au, precum ne spunea „Nemzet“, menirea de a fi centre de maghiarisare.

Spre a pune dar capăt abusului ce se face de limbile „străine“, Maghiarii au început cu stirparea răului în capitală, căci, vorba Românilui, dela cap se strică — pescele. Câte au făcut ei și căte n'au făcut în Budapesta, astă numai bunul Dumnezeu o scie. Dar au înființat scoli peste scoli, dar au scos limba germană chiar și din consiliul comunal, dar au întemeiat unul preste altul așădămintele de cultură, au favorisat în toate chipurile pe cei ce se arătau inclinați a nu vorbi altă limbă, decât pe cea maghiară. S'au vîrnat asupra acestui fericit oraș toate bunătățile numai să renunțe la caracterul lui german.

E sciut însă, că una din cele mai pronunțate trăsături ale firei omenesci e ingratitudinea. Neamțul, deși îngăduitor din fire, e încăpăținat. Nu-i vorbă, el le primia toate, dar tot nu se lăpăda de obiceiurile lui cele rele și când se ducea la bererie să-și bee obligatele lui păhare, el vorbia tot nemțesc ca mai nainte.

S'au adunat dar mai marii poporului, s'au sfătuit între dinșii și după o matură chibzuire au plăsmuit pentru statutul comunal un articol, prin care se hotărăse,

că nu pot să fie în Budapesta chelneri decât aceia, care sciu limba maghiară.

Vastă concepție!

Nu e vorba de mai puțin, decât de punerea breslei chelneresci în serviciul patriei ridicând pe chelneri la rangul de dasăli de limba maghiară și propagători de sentimente patriotice, ceea ce este foarte important într-o țară de oameni, cărora le place să umble la birt. Căci de sine se înțelege, că acești chelneri, pătrunși de importanța chemării lor, ar fi făcut ca d-nii cassieri de pe la gări, și ar fi refuzat a le da de beut și de mâncat celor ce nu li se adresează în singura limbă admisă între păreții birturilor din capitală.

Îl vedem par că pe Neamțul însărcinat cum intră, se așează și dă cu pumnul în masă.

Khölné! — strigă el, — fesch Pier!

Tăcere mortală. Chelnerii stau cu toții tepeți ca nisice pari bătuți în pămînt, cască a pustiu ori alungă cu servieta muscăria de pe provizia de cârnații.

Herns Se! — strigă ear' Neamțul, — a Pier!

Nimeni nu se mișcă! — nimeni în seamă nu-l bagă.

Mit akar az úr? — se îndură a-l întreba în cele din urmă unul dintre aprodiile lui Baccus.

Egy pohár sör! — dice acum Neamțul, și chelnerii fug cu toții să-l astemperi setea, să-l înnece în nobila zamă de ordă gătită cu hemeiu miroitor.

Astfel într'un birt, în două, în multe, în toate birturile din Budapesta și în cincile cu înțelet în toate birturile din țară.

Admirabilă priveliște!

Și totuși acesta nu e decât un început. Dela chelneri se trece la băieții de prăvălie, apoi la arăndașii de pe la hoteluri, mai departe la slugile de prin casele oamenilor și în cele din urmă se proclamă principiul, că nu mai poate să fie servit în această țară decât acela, care poruncesc în limba statului. Tot astfel e și în Franță, și în Germania, și în Italia și în Anglia; numai străinii ori înstrăinății se adresează în aceste țări la slugile lor în vreo limbă străină.

Soartea însă nu e numai neîndurată, e totodată și consecuentă în neîndurarea ei.

Prin noul statut chelnerii, care sciu limba maghiară, erau scutiți față cu concurența celebrilor chelneri Venezi, ceea ce mai ales acum, în ajunul expoziției „universale“ din Budapesta era un prețios premiu de încuragiare pentru dinșii.

Cum rămâne însă cu chelneritele?

Și aici, ca pretutindenea, fica Evei se pune la mijloc, ca să răstoarne cele mai vaste combinații.

Se vede că unii dintre berari, în neputință de a-și procura la termini provisie de chelneri sciutori de limba maghiară, au luat hotărârea de a se ajuta cu chelnerite, despre care statutul nu hotărăse nimic. Aceasta însă ar fi o adevărată ruină pentru susținătorii bererilor cu chel-

neri, căci de! om pentru om are tragere de inimă, dar când e vorba să alegi între chelneri și chelnerite, mulți, foarte mulți dintre oameni renunță chiar și la mulțumirea de a băi în limba statului.

În vederea acestui conflict de interes și pentru ca sexul gingăș să nu fie expus prin birturi, din consideraționi de bună cuvîntă europeană, consiliul comunal din Budapesta a șters dar din statut importantul articol privitor la rangul chelnerilor.

Mare tapaj în presa națională din Budapesta.

Dar să lasăm gluma, căci nu n-îde de glumit.

E preste putință, ca în cercurile maghiare mai serioase să nu fi străbătut încă convingerea, că suntem anumite mărgini, preste care interesele națiunii maghiare cer să nu treacă sistemul de presiuni făcute în interesul propagării limbii maghiare. Si mai ales față cu Germanii trebuie să se ferească Maghiarii de a trece aceste mărgini. Noi, mici popoare din Orient, avem toate și au în prima linie Maghiarii interesul, ca marele și astăzi atât de puternic popor german să nu-și pearde sărata, să nu aibă destule pretexte de a șice: „Nu mai pot suferi! mă aflu în legitimă apărare!“ — Căci mult ar trebui să suferim atunci, și în prima linie Maghiarii ar trebui să încerce aceste suferințe. Germanii din patria noastră și îndeosebi cei din Budapesta au fost fără îndoială cel mai îngăduitor dintre elementele „străine“; mai ales de ei Maghiarii n'au dreptul de a se plângă; ei au mers de bună voie cu curențul maghiar. Oamenii serioși nu mai pot dar să facă nouă presiuni asupra lor, și numai unor deșuchați le mai poate trece prin gând să alarmeze chiar și astăzi opinia publică germană, stăruind că autoritatea să impună limba maghiară chiar și în afacerile private dintre negoțiatori și clienții lor.

Revistă politică.

Sibiu, 3 Noemvrie st. v.

Primirea deputației dietei croate la Maiestatea Sa, Joia trecută, a avut acel caracter, pe care trebuesc să-l presupunem până când mai avem forme constituționale în statul nostru. Ni se pare prea firesc lucru, că monarhul a respuns presidentialui Hrvat precum urmează: „Primesc cu placere adresa și sperez că dieta croată, stând pe baza legii, va lucha și de aci încolo pentru binele țării.“ Organul oficios de frunte „Pester Lloyd“, adevărat că observă, cum respunsul Maiestății Sale dat deputației croate, cu toată scurtinea lui sau poate tocmai prin ea, e caracteristic în mod foarte serios pentru întreaga situație din Croația. Am ajuns deja acolo, că Coroana astă de a accentua în deosebi, că dieta croată a rămas pe „terenul legal.“ Dacă însă același oficios amintesc mai departe cumva, că un lucru *neșteptat*, că monarhul în conversația *neoficială*, ce a urmat, „a declarat aprobarea

Insetăriile

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacționea și Administraționea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.
Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

SA ÎN privirea măsurilor parlamentare exceptionale, apoi e de a se constata de a atâtă oară și cu ocazia unea aceasta, că un regent constituțional nici în conversație neoficială nu desavuează un guvern câtă vreme acesta mai e la cîrmă, căci altcum acesta ar trebui să-și dea numai decât demisunea. Cu totul alta ni se pare *neșteptat*, deși a fost *oficială*: Maiesitatea Sa ca Rege al Ungariei, căreia aparține și Croația a reșpons deputației în limba germană, nu în ea maghiară și nici în cea croată. Astă ar merita să ne fie lămurită din partea oficioșilor. Domnia lor însă tac. Vor fi sciind bine de ce.

Între aceea **episcopul Strossmayer a părasit Agramul**. În sala municipală a multumit consiliului municipal și arangiatorilor festivităilor, adunați acolo, pentru primirea de tot simpatică declarând că Croația cu sărbarea aceasta a dovedit din nou, că e chemată, de a juca între popoarele Peninsulei Balcanice rolul acela, ce l-a avut Toscana pentru Italia, pe când Agramul va avea rolul Florenței... Strossmayer a fost întrerupt foarte des de „zsivio-uri“ entuziaști, cu deosebire a fost viu aclamată declarația, că dînsul va veni în tot anul odată la Agram. Se vede că episcopul așteaptă o dezvoltare convenabilă a lucrurilor în capitala Croației. Domnii din Budapesta, se înțelege, vor fi încântați de promisiunea din urmă a mult sărbătoritului fruntaș opositional.

Vedî bine presa din Budapesta, în deosebi vătavul „Pester Lloyd“ dovedesce totdeauna și față cu Croația o sufisanță ciocoiască, care deși nu e în stare să masce slabiciunea proprie, are însă drept rezultat o hotărîre neasemănătoare spiritelor din Croația. Eacă cum se exprimă în această privință un deputat croat, nu al partidului Starcevician, ci al celui național chiar într-o foaie Budapestană:

„De cel puțin un deceniu și jumătate i place acelei foi Budapestane, scrise în limba nemțescă, ce de sigur cu nedrept — trece de conducătoare, a nu vorbă de Croația și de Croații nici când altcum, decât numai cu cea mai vătămoare sufisanță, ca și când noi am fi prelungit uriașul unguresc un popor liliiputan, prelungă civilizația ungurească o hordă de sălbatici africani. Acest ton batjocoritor la discutarea de tot ce e croat a fost imitat de o parte a presei unguresci și a îngămadit în decursul anilor atâtă amărăciune, precum cred, justă, încât cel mai puțin nouădeci și nouă de procente ale poporației noastre nu mai pot primi fără preocupări nici un cuvînt unguresc, nici o măsură ungurească. Imposibilitatea, ce va fi cel puțin încă anii, de a strînge din nou vechile legături morale preste Drava, e de a se mulțumi în prima linie acelei îngămfări jurnalistiche, care de sigur nu se trage din inimă ungurească, aici însă se privesc dure drept expresia dispoziției unguresci. „Dar ce să dicem apoi noi Români?!

Sciri venite deodată din Sofia și Belgrad confirmă, că se așteaptă în curând **aplanarea diferențelor sérbo-bulgărești** și restabilirea raportelor normale între ambele țări vecine. Cu privire la aceea, că diferențele sérbo-bulgare s'au subșternut arbitriului celor trei împărați, nouă direcția îmbucurătoare s'a adus la cunoștința cabinetelor din St. Petersburg Berlin și Viena dându-li-se acestora ocazie de a-și exprima părerile. Un ani-

mitatea între amintitele cabinețe s'a manifestat cu prilegiul acesta din nou, de vreme ce tustrele marile puteri în mod consumător au dat expresiune satisfacției lor pentru apropierea urmată și dorinței de restabilirea raporturilor normale între Serbia și Bulgaria. Va să dică întrevederea dela Schiernievițe produce fructele sale și pe terenul nostru.

După „Berliner Tageblatt“ guvernul imperiului german ca putere presidială la conferența în cauza Congo-ului, nu va prezenta un program precisat, ci față cu aspirațiunile celorlalte puteri va procede din un punct de privire obiectiv, de vreme ce în nota din 21 Octombrie n. a expus vederile conducețoare ale învoiri germanofranceze. Astfel deci cancelarul Germaniei cu dibâcia sa cunoscută doresce a trece în ochii lumii numai drept un „samsar onest“, care de sigur însă își va afla și de astă-dată socoteala precum a aflat-o la congresul și prin tractatul de Berlin.

„Agensiția Stefani“ raportează din Sanghai: Vicarul apostolic al misiunilor italiane a cerut dela representantul Italiei din China scut pentru misionarii italieni. În urma instrucțiunilor ministerului de externe, Mancini, representantul italian a îndreptat lui Tsong-li-Yamen cererea, ca misionarii italieni în cas de ostilități să fie respectați și scuțiți din partea autoritaților chineze drept sudiți ai unui stat neutral. Guvernul chinez l-a asigurat pre reprezentantul italian, că s'a îngrijit de scutirea efectivă a sudișilor italieni.

În casa de jos a Englitrerii, Fitz-Maurice a declarat, că guvernul n'a primit nici o confirmare a faimii despre nimicirea generalului Gordon în Chartum. Singura informație ar fi aceea, că consulul francez a împărțit consulului general englez Baring, că Chartum a căzut și generalul Gordon a fost masacrata. Aceasta s'ar pără a fi numai repetarea unei faimi anterioare.

Lupta comunei Cohalm pentru regula-rea relațiunilor agrare.

(Urmare)

Cohalm, Noemvrie.

După ce am publicat în traducere exactă expunerile fraților Sași din „Tageblatt“, și mai înainte de a răspunde la întrebarea și rugarea necunoscutului corespondent, voi expune în trăsături generale istoricul răpusului statut, care de doi ani de dile a costat atâtă muncă, vorbe, hârtie și bani.

Corpul reprezentativ al Cohalmului iscodi în 1869 un statut pentru regularea referențelor agrare. Acest statut însă nu o duse mult, căci, combătut de Români, fu nimicit.

Prin anul 1870, universitatea săsească alcătuiesc un statut agrar pentru întregul fund regiu. Îndată ce Sașii nostri puseră mâna pe această armă, compuseră statutul agrar co-

hălmean Nr. 108/1871, care în 1872 a fost întărit prin adresa consilierului ministerial Reitz Frigyes, din 5 Septembrie 1872, către comite naționali săsesci Conrad Mor.

România, din 1871 luptă neîntrerupt contra acestui jug aruncat în spatele lor.

În 1877 camera respinge statutul universității săsesci, urmă deci să se nimicească toate statutele speciale basate pe el. Confrății Sași însă cari aveau la dispoziție, ca și în prezent, majoritatea congregațiunii comitatense, șterseră din statut toate urmele statutului universității, și congregațiunea, așa modificat (?), il întări din nou. Lupta contra acestuia înceță aci, nu voiu să dică din neinteresarea conducătorilor Românilor.

În anul 1883 lupta se deschide din nou și decisul ministerial Nr. 57654 din 3 Octombrie 1883 o încronează cu biruință.

Sașii se rătesc contra acestui decis și recurează la ministru. Recursul însă se întoarce din Sighișoara cu clausula că „contra unei hotărâri ministeriale nu se poate recura.“

Sașii nu se descuragiază și îndată după alegerile comitatense, cădând vechiul vice-comitet, adreseză noui o reprezentanță către minister, care drept resplată, că l-au ales, o înaintează ministrului și acesta le răspunde prin decisul din 21 Februarie 1884 Nr. 8631, că și menține hotărârea.

În 27 Martie 1884, pe baza primei hotărâri ministeriale, se convoacă adunarea proprietarilor spre a-și regula păsunatul pe pământul privat. Erau două părți. A Românilor, că pe loc de 3 jugere să pască o vită și a Sașilor, că pentru fiecare 10 fl. venit curat să pască o vită. Totodată se face o propunere mijlocie, ca după 8 jugere și 20 fl. venit curat să se ţină două vite. Deși propunerea de mijlocire nu era în sine legătură celor două propunerii, România, cu condiția ca corpul reprezentativ să ușureze condițiunile de păscut pe pământul privat, o votează.

În 27 seara corpul reprezentativ cu toată promisia dată din partea membrilor celor mai influenți, din contră, hotărse: că după fiecare 12 fl. contribuție directă să se scoată la păsune o vită mare prelungă o taxă de 2 fl. v. a. pre când păna atunci după statutul căzut, după 10 fl. contribuție directă și 1 fl. 50 cr. taxă se putea pasca cu o vită.

Congregația din Sighișoara respinge recursul bine motivat al Românilor și întăresc hotărârea corpului reprezentativ; ear' ministru la rîndul seu prin decisul din 28 Iulie 1884 Nr. 44624 le nimicesc pe amândouă.

Acesta este pe scurt istoricul certelor din orașul Cohalm. Cunoscându-l acum, ne întoarcem la articolul lui „Tageblatt.“

Trei scopuri a avut alcătuitorul statutului, dice corespondentul:

1. Să tragă mai mult venit din pământul comunal pentru cassa comunala.

2. Să înălțe prevaricațiunile păscutului și nedreptatea ce li se facea proprietarilor de pământ fără vite, și să ridice cultura vitelor.

Ca motive la punctul 1) dice corespondentul în prima linie că confesiunile reprezentate în Cohalm cereau ajutorare comunale, că gr. or. cu ajutorul lor numai au putut cumpăra un local

dela scoală. Este drept, că confesiunile române au cerut, dar' au cerut numai pentru că li se da celor săsesci. Dacă cassa comunala da celor din urmă fără să ceară, apoi noi aveam dreptul, ca cetățeni, să cerem parte ce ni se cuvenia. Scoala gr. orientală s'a cumpărat de Români din banii lor, cu mari greutăți, ba chiar la întunericul nopții, căci corpul reprezentativ căuta a-i împedea și de astădată, precum i-a împedecat cu altă ocasiune, când, ca să nu poată pune Români mâna pe o curte tot săsească, o cumpărat pentru comună și și astăzi stă pustie, neaducând din $\frac{1}{2}\%$ la capitalul băgat în ea.

Răscumpărarea turzunului nu era și nu poate să îngreuneze cheltuielile comunei. Până când turzunul era în folosința cetățenilor, acestia erau datori să supoarte greutățile și cheltuielile împreunate cu el. Acum însă, când întregul turzun este arestat, din arendă trebuie să iasă toate cheltuielile de administrație, dobândă capitalului, spelele de susținere și îmbunătățire plus un venit curat pentru casa alodială. Pentru acest teritor rupt din corpul averii comunale și sustras dela folosința comună nu se poate cheltui din venitele celelalte nici un cruce!

Scopul al doilea și motivele, care ar fi îndemnat pe creatorul statutului, aduse în „Tageblatt“, sunt nisice apucături lipsite de adevăr. Păsunatul era liber și fiecare cetățean păscea după interesul seu. Plugarul, acela care avea mai mult drept, căci el întorcea pământul, îl îngrișa și facea productiv, păscea cu boii și vaca sa, meseriașul cu vaca sau bivolul seu, funcționarul cu vita de lapte și calul seu, ear' săbermanul cu capra și rîmătorul, care îi țineau copiii. Prevaricațiunile pe atunci erau rare, și contra lor aveam poliția de câmp. Sub statut însă prevaricațiunile se înmulțiră. Pe baza statutului se eschiseră dela păsune unele părți ale hotarului, toamna ele se păsceau pe sub ascuns de favoriții celor dela putere. Părțile excluse devenirea neproductive, să că mulți posesori le lăsără nelucrate, cosind nisice buruieni rele de pe ele. Aceasta au prevăzut-o și conlocuitorii Sași, — negreșit agricultori, — din care cauza strigă și se opun comasării. Pământul nostru este foarte sărac, dacă nu umbără vitele o vară pe dinșul, proprietarul pagubesc. Bîtrânnii o sciau aceasta; ei au ținut dar' vite că de multe parte ca să roadă buruiană din ogoare, parte ca să poată îngrișa pământul căt mai bine. Nu se plângă aceia de numărul vitelor, dar' nici nu cumpărau din piață nici odată bucate pentru casa lor, după cum fac astăzi apărătorii statutului, care deși proprietari de pământ, cumpăra dela secere păna la secere și dela cules păna la cules.

Statutul lăua din mâna plugarului dreptul de a pasca, și îl da neguțătorului și meseriașului, în raportul dărilor directe.

Dacă un neguțător de sfârșit, pipe ori rachiu plăția 100 fl. dare, avea drept de a pasca în pământul comunal cu 10 vite mari, fără a căuta să fie măcar cetățean. Românu plugar și Sasul plugar, ca posesori de pământ, cetățeni din răstrămoșii, erau siliți a cumpăra dela veneticul neguțător mai întâi dreptul cu bani scumpi, în anii dintâi ai statutului deplâns, cu câte 4 fl. v. a., și apoi trebuiau să mai plătească pe

un cărlig; se ține sfoara nu tocmai întinsă, dând timiceauă cătră mijlocul sfoarei. Începem a slabii sfoara și a face din mâni ca roșita de timiceauă ori de plumb să se învertească închipuind un cerc păna să se răsucească sfoara.

Atunci întinde sfoara, ca să se întoarcă rotiță împregiurul ei păna-ce, desresucindu-se sfoara din spre o parte, să se răsucească în spre cealaltă parte; atunci întinde sfoara din nou, și eară o slabesc, ca desvertindu-se rotiță, să se învertească în partea inversă.

Astfel se face necontentit, păna i se uresce băiatului, și ia altă jucărie. Aceasta este joc de iarnă, când nu pot copiii alerga pe afară. Aceasta și următoarele câteva, sunt jocuri de băieți.

II.

Se ia un băt sau o bucată de spetează de Smeu, ca de o schioapă bună de lungă (cam 15 centimetri); se leagă căpătăiele cu o ață îndoitoare, să ca să nu se atingă ațele una de alta, și se îndoiesc băișorul atât, căt se îndoiesc capul Smeului, la pîrfitoare (cam jumătate de cerc).

Între ațe se bagă un bîrlitel, pe care îl învertesc, ca să se răsucească ațele.

Când îi dă drumul bîrlitelului, ațele se des-

vită taxa comunala de 1 fl. 50 cr. Dar' unde păscea vita?

Dacă era viață de tras, trecea, mergea; se folosia de pământul comun. Dacă însă cumpăra locurile pentru vite cu lapte, toată vara păscea pe pământul privat! Apoi drept era? Li se plăția celor ce nu aveau pământ.

Scopul al 3-lea, dice corespondentul, a fost ridicarea culturii vitelor. A voit alcătitorul statutului să împedece de a se înmulții vitele preste măsură și astfel a fi silite să moară de foame. Ce însemnează însă cultura vitelor? Dacă scopul autorului statutului ar fi fost acela indicat de corespondent, i-am fi țis că nu se poate însemnează cultura de vite. După părerea raportorului din „Tageblatt“, dacă cineva îngrișă o păreche de boi, sau vaci, vîndându-i la măcelari cu preț mare, însemnează o cultură înaltă de vite! Nu este însă aceasta tînta urmărită de cultivatorii de vite și spriginită de guverne. Nici cei dintâi nici cel de-al doilea nu propagă îngășarea vitelor, căci aceasta cade în sfera neguțătorilor și măcelarilor, ci ei propagă și sprijină creșterea vitelor, ameliorarea rasei și producerea de frumoase vite tinere. Ce-i tiner și de rasă bună are valoare și dacă nu-i pănesce pelea de gras. Vite frumoase de rasă bună n'a produs Cohalmul nici odată, și nici va putea produce păna când în capul administrației lui se vor afla oameni cu deci de interese private. Cohalmul, dacă s'a produs cu ceva, a fost cresceră vitelor aduse din alte părți și cea mai mare parte cumpărate la Cluj, Reghin etc., unde eară și sunt duse spre vîndare de cultivatori practici, ear' nu de teroristi încăpătați și legați de statute.

(Va urma.)

Cronică.

Restante de dare. Inspectorul de dare din comitatul Ciucului constată în raportul seu lunar că restanța de contribuție din acest comitat se urcă la suma de 99,884 fl. 51 cr. și adecă 85,053 fl. 72 cr. contribuție de stat, 14,830 fl. 79 cr. taxe pentru eliberare de milie.

Măsuri contra cholorei. Ministrul de comerciu, agricultură și industrie al Ungariei a dat ordinație comandei de marină din Fiume ca toate corabiiile ce sosesc din porturile franceze în Fiume să fie supuse unei carantine de 10 și în cazuri suspecte de 20 zile. Această ordinație se extinde asupra tuturor corabiarilor care au eșit din porturile franceze începând din 20 Octombrie.

Maghiarisare de nume. „Siebenbürgisch-deutsches Tageblatt“ afă că soția famosului avocat Rudolf Marlin a cerut schimbarea numelui în „Horváth“.

Nimeritorul principal de 50.000 fl. la tragerea loteriei „Crucea-roșie“ l-a câștigat un neguțător din Gy-Szt-Miklos cu numele Mihail Cifra.

Sosirea Regelui și Reginei României în București. Miercuri la 7 ore și 10 minute Maiestățile Lor sosiră cu un tren special în gara de Nord.

Pe peronul garei se află înșirată o companie din regimentul I de linie cu drapel și muzică.

răsucesc fiindcă le întinde băișorul și aruncă birlicelul căt colo.

Aceasta este sfirleaza, care se aruncă în barba Ovrelor. Când sfirleaza era bine înstrănată, băiatul care voia să o dea în barba vre-unui jupân, ținea băișorul cel îndoitor, adeca sfirleaza, în mână, și birlicelul oprit cu degetul cel arător.

Se alătura binișor de căte vr'un Ovreiu, și mai înte decât ai gândi, intindea mâna spre barba lui, dedea drumul birlicelului, o lăsa cu totul acolo și fugă. Birlicelul desverindu-se, silit de înstrăuirea băișorului, păna într'atât se încâlcia în barba Ovrelui birlicelul și ațele ce se desrăsuiau, încât nu mai era cu putință să o mai descalcească, ci trebiau să se ducă îndată la barbier, silit de dureri.

III

Aceasta se făcea din fuse vechi.

Se ia un fus vechi, i se taie coada de sus de rămâne cam de patru centimetri, se mai subțiează o leacă cu cuțitul, și sfirleaza este gata. Răsucindu-se cu două degete, adeca cu degetul cel mare și cu arătorul, i se dă drumul pe jos. Cu căt răsuceala a fost mai cu putere făcută, cu atât și sfirleaza se învertesc mai mult sau mai puțin.

sădee, aduce mâna pe de-asupra capului cu prătie cu tot, aruncă spre locul unde a ochit, dând drumul căpătăului, pe care îl ține cu degetul cel mare și cu arătorul.

Scăpând peatra din prătie se duce cu așa repeziciune, de sârbnie.

Sunt meșteri prătiari, care dau la semn cu prătie.

Această jucărie, se întrebunează vara și toamna.

V. Sfîrleaza.

I.

Aceasta se face în următorul chip. Se ia o bucată de timiceauă (blech) rotundă ca de un ban de cinci lei, ori ca de un leu, sau mai bine unul din cele două plumburi, cu cari vin pecet-luite dela vamă bucatăile de postav, li-se dă două găuri, depărtate una de alta ca de două muchi de cuțit ($\frac{1}{2}$ centimetru); se caută ca să fie făcută tocmai în mijlocul timiceauăi. Se ia o bucată de sfoară, ca de un cot (80 cent.), potrivită la grosime cu mărimea roțitei de timiceauă și amănă două căpătăiele sfoarei se petrec prin găuri dintr'o parte, adeca fiecare căpătăiu printr'u din găuri; căpătăiele se înăoșă apoi de partea cealaltă.

Îndoitura sfoarei de o parte și de alta se ia pe degetul cel arător, care se înăoșează cu

Întrarea trenului regal fu salutată prin prezentarea armei și intonarea imnului regal.

La scoborîrea din vagonul regal, Maiestățile Lor fură întâmpinate de d-nile Pia Brătianu, I. Câmpinean, Sturdza, d-ra S. I. C. Brăteanu și altele, de d-nii ministri D. Sturdza, I. Câmpineanu, G. Chițu, N. Voinov și G. Lecca, de principalele D. Gr. Ghica, de d. general Cernat, comandanțul corpului II de armată, de d. general Crețeanu, șeful casei militare a Maiestății Sale Regelui, însoțit de toți d-nii adjutanți regali precum și de un numeros stat-major de ofițeri superiori printre cari s-au observat d-nii colonel-adjutanți Candiano-Popescu, comandanțul regimentului 3 de călărași colonelul Budiușteanu, comandanțul pieței, R. Băicoianu, directorul general al ministerului de resbel, Poenaru, I. Lahovari, Horbaski, Maca, Holban, Chiriteșcu, etc., de d. general Radu Mihai, prefectul poliției capitalei, d. colonel Pastia, directorul general al poștelor și telegrafelor și alții.

Din trenul regal se scoborîră și d-nii I. C. Brătianu, președintele Consiliului, general-adjutanț Fălcioianu, ministrul de resbel, și G. Gantacuzin, directorul general al căilor ferate, cari întâmpină pe Augustii Suverani la Vîrciorova, precum și d. Em. Culoglu, prefectul județului Ilfov, care eșise la Titu spre a saluta de bună sosire pe Maiestățile Lor în numele județului.

După-ce persoanele prezente salutară de bună venire pe Maiestățile Lor, M. S. Regina, având în mână mai multe buchete de flori, precedată de d. general Radu Mihai și însoțită de principalele d-l Gr. Ghica și de doamnele mai sus citate, pătrunse prin mulțimea ce se afla pe peron și aclama cu entuziasm pe grăioasa noastră Regina, în saloanele regale ale gărei.

M. S. Regele, după-ce se întreținu căteva momente cu d-nii ministri și ofițeri superiori, pătrunse de asemenea, în mijlocul celor mai călduroase aclamațuni, în saloanele regale de așteptare.

Aci Maiestățile Lor Regele și Regina fură întâmpinate de I. P. S. S. mitropolitul primat, de P. S. S. episcopul de Roman și de un foarte mare număr de doamne și domni din înalta societate bucureșteană.

Dintre doamnele, care veniseră în mare număr să salute sosirea Maiestăților Lor, s-au observat, afară de soțiele d-lor ministri Brătianu, Sturdza, Fălcioianu, Câmpineanu, d-nele general Radu Mihai, general Cernat, general Arion, colonel Candiano-Popescu, colonel Mărculescu, Coralia Săvescu, Eug. Costinescu, D. Ionescu, de Hertz, maior Vlădoianu și altele.

Dintre bărbați s-au observat d-nii Filitis, procuror general la înalta curte de casăjune, T. Văcărescu, ministrul țerei la Bruxella, Em. Grădișteanu, președintele înaltei curți de compturi, St. Nei, membru al aceeași curți, Săvescu, procuror pe lângă aceeași curte, Al. Orășeu, Ciru Economu, procuror general la Curtea de apel, Populeanu, procuror la aceeași curte, D. Ionescu, avocat, C. C. Arion, N. Fleva, primarul capitalei, C. F. Robescu, C. R. Manolescu, secretarul general al ministerului domeniilor, Gr. Cantacuzin, directorul general al teatrelor, și alții.

Comerțul capitalei s-a grăbit de asemenea a saluta sosirea Maiestăților Lor Regelui și Reginei într-o delegație compusă din d-nii Stefan Ionide, Stancu Bechianu, Gr. Capșa, D. Tănasescu, V. Socec.

După-ce Maiestățile Lor se întreținu mai bine de o jumătate de oară cu mai toate persoanele prezente, Augustii Suverani luară loc într-o trăsură închisă, în care abia puteau să încapă numărătoarele buchete de flori și coroane primite atât în gară cât și pe drum, și să îndreptară spre palatul regal din capitală.

Trăsura regală era exortată de două plutoane de gendarmi călări, comandate de d. căpitan Fănuță, și precedată de d. general Radu Mihai, prefectul capitalei.

Curtea gării era plină de lume, care întâmpină cu strigăt de „ura“ eșirea Maiestăților Lor din saloanul regal.

Calea Griviței și calea Victoriei până la palat era îndesată asemenea de lume, care cu entuziasm aclamau pe Suverani.

Ajăi un însemnat număr de cetăteni și de doamne, cari n-au putut asista la gară, s-au grăbit să se înscrive la palatul din capitală, salutând reîntoarcerea Maiestăților Lor în deplină sănătate.

„Voința națională“.

Cestiuni scolare.

(Urmare).

Înainte de a trece în meritul lincerului, la examenele deschise de d-l Petri, vom aminti unele împregiurări clarificătoare și anume:

1. La finea anului scolastic 1882 și adeca în nr. 4 din Iulie al „Scólei practice“ publică d-l Petri rezultatul examenelor dela scoala normală din Năsăud, unde dice între altele: „Mi-am propus a descrie cât se poate mai de-amănuntul examenul dela scoala normală din Năsăud. Fac acesta pentru că scoala normală din Năsăud este cea mai bună scoala din către scoale românesc cunosc eu de categoria aceasta. Disciplina este strictă, predarea metodică, progresul încăntător. Nam găsit la instrucțione mechanism căt e negru

sub unghie.“ După această introducere îmșiră apoi pe rînd materialul, ce s'a examinat.

2. Cu datul de 11 Octombrie 1883 serie d-l Petri directorul scoalei normale din Năsăud un bilet de următorul cuprins: „Fii bun anunță învățătorilor, că de mâne în colo voiu hospita în clasele normale spre a studia modul de aplicare a planului de învățămînt“.

Observat fie la acest loc, că d-l Petri și înainte de aceasta a avut totdeauna intrare liberă în scoala noastră, ca amic, ca bărbat de scoala, a fost primit totdeauna cu bunăvoie. Ce l-a îndemnat acuma a se insinua în scris, nu scim. Este introdus prin director, și este primit de către învățători tot cu aceeași amicabilitate; tot astfel se arată și dlui față de învățători, își începe studiul așa, că cu notițele în mână intră în clasa, în care îi place, și își notează după învățătorul, care propune. La finea oarei se departă, și vine earăși când are placere.

3. „Scóla practică“ nr. 5 din August 1884, care conține clasificarea examenelor noastre, s'a împărțit în Năsăud Vineri, 12 Septembrie st. n.

Se putea să din însăși forma scrierii, că d-l Petri este autorul celor publicate; cu toate acestea voiam a afla aceasta și din gura dsale, voiam a-i cere și a-i da unele deslușiri clarificătoare.

Învățătorul Jarda, simțindu-se pe nedrept atacat prin imputarea, ce i se face, că n'a deprins scolarii din clasa III în cetire, apoi că nu ține cont de principiile corespondențoare la tractarea gramaticei, și-a propus a convinge pre d-l Petri despre neadeverul celor publicate. Jarda și-a îmfătișat lucru așa: Săntem la începutul anului scolastic; scolarii, care au fost în anul trecut în clasa III, sunt toți de față acuma în clasa a IV, deci să se facă al doilea examen. Prește ferii scolarii de n'au uitat ceva, dar' de deprins de bunăseamă n'au deprins nimică, facerea examenului nou dară nu poate favori pre învățător.

Spre scopul acesta dinsul roagă pe trei dintre colegi, ca să meargă la d-l Petri, să ceară dela dlui explicări, și totodată să-l provoace ca încă în aceeași zi, luându-și și doi prințepitori de lucru, pe cine va voi, să se prezinte în scoala la examenare spre a se convinge despre neadeverul celor publicate.

Este de observat, că încă pentru imputarea a 2-a ce face d-l Petri relativ la gramatică, aceea ca o întrebare principală se poate ciarifica și pe altă cale; imputarea din punctul sănătău însă relativ la cetire, care de cumva este adevărată, dovedește neglijență din partea învățătorului, se poate constata ca basată ori nebăsată numai în scoala, supunând scolarii la examenare. În urmărea rugării pomenite, directorul Anca, învățătorii Rotariu și Iacob Pop se duce la d-l Petri Sâmbătă în 13 Septembrie st. n., și comunică scopul mergerii, și spun, că a publicat în foia sa lucruri neadeverate, cari ar trebui rectificate în un mod sau altul.

D-l Petri răcunoasce, că însuși a scris cele publicate, dice apoi referitor la ceterul din clasa a III-a: „Am văzut la examen, că întrebând Ciocan pe vreo trei scolari, aceia n'au fost destul de deprinși în cetire, fie că s'au temut de examen, sau de Ciocan, sau pentru că n'au fost întrebări de însuși învățătorul lor.“

Recercat a se prezenta în scoala spre constatarea adevăratului, d. Petri dice: „Îmi cunoașteți natura; săi voi bine că în scoala nu voiu veni, poate că acumă voi ați pregătit scolarii.“

Prelegerile încă se începuseră numai din 8 Septembrie, „Scóla practică“ o căpătasem noi Vineri în 12 Septembrie, așa de Vineri până Sâmbătă, cum s'ar fi putut pregăti scolarii? Ar trebui ca să fim nășdrăvani ca un satelit al d-sale, despre care susținea mai an, că în timp scurt poate face foarte mult spor.

Reflectându-i Rotariu, că este imposibil a pregăti scolarii în cetire într-o zi de Vineri până Sâmbătă, și spună totodată, că e pe teren foarte greșit, când susține că Jarda nu și-a pregătit scolarii în cetire, căci dinsul chiar pe acest obiect pune mai mult pond, pentru propunerea limbei în general și deprimarea ceterului în special își dă multă silință, aceasta este recunoscută de toți învățătorii dela această scoală.

La acestea dice d. Petri: „Eu n'am și judecă pe nimene după lenea sau diligența lui“.

Auți acolo! adeca nu lenea sau diligența au a da ton în expunerea clasificării ci..., spună d-l Petri ce.

Provocat de nou, ca să vină în scoala, dice d-l Petri mai departe: „În scoala nu voiu veni, căci să cetească scolarii căt de bine, să dică vicarul, să dică Ciocan, să dică 100 că e bine, eu tot pot să dică, că e rău; aceasta e părerea mea“.

Potrivit, adeca părerile altor muritori nu pot să aibă trecere înaintea d-lui Petri.

I-se reflectă mai departe, că de ce a pus în foia terminul lax de „par“, la care dice d. Petri: „Sciți ce înțeleg eu sub par a nu fi de prinși în cetire: aceea, că Jarda n'a deprins scolarii în cetire, de altă parte, de la Ciocan, care face ce vezi vră. Observat fie ca îndrumarea aceasta „la câmpul deschis“, a adresat-o d. Petri celor trei trimiși și la începutul întreviorii.

Să admitem, precum dice d-l Petri, că trei scolari n'au cetit așa precum ar fi așteptat d-lui, sau chiar precum ar fi trebuit. Cum vine însă un pedagog a clasifica chiar în publicitate prestația unui învățător și a clasei întregi după impresiunea, ce au făcut-o asupra sa trei scolari? Nu 3, și 4 scolari din respectiva clasă au fost clasificați cu secundă, ci și repetea aceea clasă.

Acestia tot cam răspunsuri neîndestulitoare vor fi dat. Crede d-l Petri, că ar fi drept a se clasifica rezultatul clasei întregi după aceasta, cum face d-lui? D-l Petri, care a fost la examen lângă masa presidială și care bine scie, nu amintesc nimică, că comisarul a desemnat a se ceti băcuți necetite de loc, ce după planul de învățămînt cad pentru clasa a IV, și de cuprins necunoscut scolariilor, ci din contră spune lucruri neadeverate, căci, precum se va vedea mai jos, cu totul alte băcuți n'au cetit, nu acele, ce le expune d-l Petri în foia sa.

Intenționa rea este înaintea noastră evidentă.

Să venim acuma la examene și să vedem, ce scrie d-l Petri, cum ne clasifică:

I. Clasa primă normală.

Aci dice d-l Petri: „Însenmăm odată pentru totdeauna, că pe masă la examen se afă: consemnarea scolariilor, probele din caligrafie și conspectul materiilor predate în semestrul din urmă“.

Diarul, condițione recerută la noi, încă a fost pe masă și nu-l amintesc d-l Petri.

Vorbind apoi despre religiune, ne spune, că s'au examinat rugăciunile și poruncile îndată (?), recitarea cărora de către scolari, n'a fost destul de corectă.

Ne arată apoi, că scolarii au șis „fie în viață“, apoi în alt loc „a gresișilor nostri.“ —

Ne arată adeca d-l Petri tot lucruri de combatut în publicitate mai cu seamă, când le afii în scoli așa înalte, cum e clasa primă a scolii normale cu copii de 6 ani. — Să nu uite însă d-l Petri, că abia au trecut 10 luni de scoala, ori-ce explicare chiar pe terenul rugăciunilor, nu poate să producă mari rezultate. Să nu uite d-lui, că în acest timp scurt de scoala este imposibil a corege toate erorile aduse de acasă. În clasele următoare da, acolo se îndreaptă, ceea ce, prece se vede, și observat d-l Petri, căci acolo a clasificat religiunea cu notă bună.

Dela religiune trece la „Învățămîntul intuitiv, unde dice: „Dl Ciocan, referent scolar în cercul Năsăudului, invitat pe d-l Tofan, ordinat în clasa I a se întreține cu scolarii asupra odăi de scoala sub raportul geografic.“ Arătând apoi ce s'a examinat, d-l Petri continuă: „Nu suntem, cum nu, dar fapt este, că de astădată rezponsurile scolariilor n'au fost așa de sigure ca în anii trecuți; micuții nu erau destul de deprinși în rezultatele instrucției. Poate tocmai pentru aceea d-l referent mai ceră, ca examenul să se extindă și asupra unor plante, din cele tractate în cursul semestrului“. Arată apoi ce s'a examinat și în urmă dice: „Rezultatul a fost mai bun, cu toate acestea nu se poate asemăna cu rezultatele din anii trecuți“.

Va fi sciind comisarul delegat al patronului, d-l Ciocan, dacă a cerut ca examenul să se extindă și asupra unor plante din motivul d-lui Petri sau din altă împregiurare. Ceea ce scim noi este, că factorii, cari au arăta rezultatele instrucției, sunt învățătorul și scolarii.

Este scut și aceea, că examenele la noi sunt ocasiuni, la care publicul aleargă spre a judeca mai mult pe învățător, decât pe scolari. Urmare naturală este, ca fiecare învățător să-și facă un plan de procedere, ca să poată arăta cu succes ce a propus. Se recere aceasta cu deose-

bire la învățămîntul intuitiv, unde examinarea nu e alta, o conversare continuă între învățător și scolari.

Dacă învățătorul, care și-a împlinit detorința, ajunge a-și execută acest plan, publicul vede rezultate strălucite. Se întemplă însă uneori, că e nimicit întreg planul învățătorului. Comisarul delegat sau alt oaspe deseamnă un singur obiect spre a se tracta în special.

În casul acesta, rezultatul, deși tot acela, dar la aparență nu este așa strălucit. Aha! va dice d-l Petri: adeca vreți dresură, anume pentru examen? Ba nu! Dar aceasta așa se întemplieră ori și unde, și nici nu se poate altcum, căci e prete putință, că chiar învățătorul cel mai cuațificat, cel mai deșter, cel mai bine pregătit, să fie gata — examinând — a tracta în special orice lecție din decursul semestrului, nescind el nici de timpul, de care dispune.

(Va urma.)

Varietăți.

(Cholera.) Eacă ce serie „Le Temps“ despre măsurile ce se iau în privința bolnavilor de cholera la Paris:

Bolnavii, bărbăti și femei, aşedați îndată ce au fost aduși la spital în nisice paturi de fier încăldite cum se cuvine, ei sunt obiectul îngrijirilor celor mai devote din partea internilor de serviciu și a îngrijitorilor. Hainele lor sunt supuse unor fumigații în nisice cazane încăldite la 120 grade, pe cînd rufele lor sunt mutate în nisice albie pline cu apă saturată cu clojură de zing. Pânăcă se desinfecțau dejectiunile cu ajutorul sulfatului de cupru, dar comitetul de igienă a prescris de curînd întrebunțarea unui oare-care număr de aparate ce vor funcționa preste căteva dîle și cu ajutorul cărora cremațiunea dejectiunilor se va opera în mod regulat. Căt despre tratamentul cholericilor, dînsul consistă mai cu seamă în fricțiuni cu alcool camfrat. Se administrează de asemenea bolnavilor, după gravitatea casurilor, elicii paregoric; li-coarea lui Vanswieten, poțiuni de bismuth și injecții cu apă sărată.

(Originea a două nume de flori). Camelia: eacă un nume din cele mai plăcute și care designează o floare astăzi cam trecută din modă, dar care odinioară era în mare favoare. Ei bine, această dominare atât de eufonică își trage originea dela un Iesuit bine cunoscut de botaniști: părintele Kamel.

Dalhia, o altă plantă frumoasă fără parfum — ca și camelia — a fost botezată de

Extras din foia oficială.

Licitări.

În 24, even. 25 și 26 Noemvrie 1884 se dă la direcția fin. în Cluj în licitație minuendo perceperea dării pentru zăhar (prețul 5405 fl. 40 cr.) în orașul M.-Oșorhei.

Publicări.

Se provoacă din partea tribunalului din Sibiu a se valida dreptul de ereditate pe realitățile răposatei Katharina Schüller nasc. Herbst din Sibiu în termen de 45 săptămâni.

— Din partea tribunalului din Kézdi-Vásárhely se provoacă a se valida dreptul de ereditate asupra realităților lui Kozma Albert în termen de 45 săptămâni.

— Din partea tribunalului din Arad se provoacă a se valida dreptul de ereditate asupra realităților răposaților Binchiciu Leca, Neamțu Ternoveanu din Siria și Kosansky Susana nasc. Teodorescu din Arad în termen de 45 săptămâni.

— Din partea judecătoriei cercuale din Satu-lung se provoacă ereditate necunoscută a-și valida drepturile de ereditate asupra averei lui Véres János din Cernat și Maria Stan Vulpe din Satu-lung în termen de 45 săptămâni.

Edicte:

Se provoacă din partea judecătoriei cercuale din Deva Mărăcău Baia a se înfișa în 20 Noemvrie 1884 fiind pîrît pentru 140 fl.

— Se provoacă din partea tribunalului din Brașov aceea, cari au drepturi asupra unei polițe de asigurare în suma de 2000 fl. extradată de societatea „Anker” su-nătore pe numele lui I. B. Popp a-și le valida în termen de un an.

Bibliografie.

Un pas înainte în Istoria României. Studiu istoric și politic de Gheorghe Frunza. București 1884. Tipografia Curții Regale. Publicația revistei „Tara Nouă.” Prețul 50 bani.

LOTERIE.

Tragerea din 14 Noemvrie st. n.

Viena: 40 7 83 64 9.

Șirii economice.

Plața din Sibiu, 14 Noemvrie. Grâu Hectolitra 74—80 Kilo fl. 5.— până fl. 5.80, grâu mestecat 68 până 72 Kilo fl. 3.80 până fl. 4.60, sâcăra 66 până 72 Kilo fl. 3.20 până fl. 3.80, oră 58 până 64 Kilo fl. 4.— până fl. 4.60, ovăz 38 până 48 Kilo fl. 1.70 până fl. 2.30, cuceruzul 68 până 74 Kilo fl. 3.90 până fl. 4.50, mălaiul 74 până 82 Kilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 66 până 70 Kilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semeniță de cânepe 49 până 50 Kilo fl. 9.— până fl. 10.—, mazarea 76 până 80 Kilo fl. 7.— până fl. 8.—, linte 78 până 82 Kilo fl. 10.— până fl. 11.—, fasolean 76 până 80 Kilo fl. 6.— până fl. 6.50, păsat de grâu 100 Kilo fl. 17.— până fl. 18.—, făină Nr. 3 100 Kilo fl. 13.— Nr. 4 fl. 12.—, Nr. 5 fl. 10.—, slăinina 100 Kilo fl. 64.— până fl. 66.—, unsorاءă de porc fl. 56.— până fl. 60.—, său brut fl. 33.— până fl. 36.—, său de lumini fl. 50.— până fl. 51.—, lumiini turnate de său fl. 56.— până fl. 58.—, săpunul fl. 32.— până fl. 34.—, fén 100 Kilo fl. 1.60 până fl. 1.80, cânepă fl. 41.— până fl. 42.—, lemn de ars uscate m. cub. fl. 3.— până fl. 3.50, spirtul p. 100 L. % 29 până 31 cr., carne de vită Kilo 44 cr., carne de vitel 38 până 45 cr., carne de porc 46 până 50 cr., carne de berbece 24 până 26 cr., ouă 10 cu 24 până 30 cr.

Cursul la bursa de mărfuri în Budapesta

dela 14 Noemvrie st. n.

Grâu (din Banat): 72—75 Kilo fl. — până — 76—81 Kilo fl. — până —, (lîngă Tisza) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.80 până 8.30, (de Pesta) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.60 până 8.20, (de Alba-Regală) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.70 până 8.20, (de Bacska) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. — până —, (din Ungaria de nord) 72—75 Kilo fl. — până —, 76—81 Kilo fl. 7.45 până 7.95.

Sâcăra (ungurească) 70—72 Kilo fl. 6.95 până 7.20. Oră (nutrit): 60—62 Kilo fl. 6.40 până 6.75; (de berarie) 62—64 Kilo fl. 6.90 până 9.60.

Ovăz (unguresc) 37—40 Kilo fl. 6.20 până 6.50.

Cuceruz (de Banat): dela fl. 6.90 până 6.95; de alt soiu fl. 6.85 până 6.90.

Rapița fl. 11.50 până 12.75; de Banat fl. 11.25 până 12.—.

Mălaiu (unguresc): fl. 6.20 până 6.50.

Timpul de furnisare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.24 până 8.26 (per Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.82 până 7.85.

Sâcăra (primăvară) — Kilo fl. 5.74 până 5.76

Cuceruzul (Maiu—Iunie) fl. 5.84 până 5.85.

Rapița (August—Septembrie) fl. 12.5/8 până 12.6/8

Spirt (brut) 100 L. fl. 26.— până 26.50

Bursa de București.

Cota oficială dela 14 Novembrie st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump. 92.—	vând. —
Rur. conv. (6%)	105.—	" 104.30
Acț. de asig. Dacia-Rom.	371 1/2	" —
Banca națională a României	1402	" —
Impr. oraș. București	" —	" —
Credit mob. rom.	278 1/2	281.—
Acț. de asig. Națională	241.—	241 1/2
Scrisuri fonciare urbane (5%)	91.50	87.50
Societ. const.	280.—	" —
Schimb 4 luni	" —	30.—
Aur	6.—	6.25

Bursa de Viena

din 14 Noemvrie st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	123.35
" " hârtie " 4%	93.80
" " hârtie " 5%	89.40
Imprumutul căilor ferate ung.	143.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung.	97.80
(1-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung.	105.70
Bonuri rurale ung.	100.50
" " " cu cl. de sortare	100.—
" " " bănățene-timișene	99.50
" " " cu cl. de sortare	100.25
" " " transilvane	100.—
" " " croato-slavone	98.—
Despăguire pentru dîjna ung. de vin	116.25
Imprumut cu premiu ung.	116.70
Losuri pentru regulația Tisei și Segedin	81.30
Rentă de hârtie austriacă	82.50
" " argint austriacă	103.85
Losurile aust. din 1860	134.75
Acțiunile băncii austro-ungare	872.—
" " " de credit ung.	297.25
" " " " austr.	295.—
Argintul	—
Galbeni impărațesci	5.78
Napoleon-d'ori	9.74
Mărci 100 imp. germane	60.05
Londra 10 Livres sterline	122.90

Bursa de Budapesta

din 14 Noemvrie st. n. 1884.

Renta de aur ung. 6%	123.—
" " hârtie " 4%	93.80
" " hârtie " 5%	89.40
Imprumutul căilor ferate ung.	143.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung.	97.75
(1-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung.	105.25
Bonuri rurale ung.	100.50
" " " cu cl. de sortare	99.50
" " " bănățene-timișene	100.—
" " " cu cl. de sortare	99.—
" " " transilvane	100.—
" " " croato-slavone	100.—
Despăguire pentru dîjna ung. de vin	98.25
Imprumut cu premiu ung.	116.25
Losuri pentru regulația Tisei și Segedin	116.—
Rentă de hârtie austriacă	81.10
" " argint austriacă	82.30
" " aur austriacă	103.50
Losurile aust. din 1860	134.50
Acțiunile băncii austro-ungare	868.—
" " " de credit ung.	297.—
" " " " austr.	294.40
Argintul	—
Scrisuri fonciare a le institut. de cred. și ec. „Albina“	101.50
Galbeni impărațesci	5.76
Napoleon-d'ori	9.72
Mărci 100 imp. germane	60.—
Londra 10 Livres sterline	122.90

INSTITUTUL TIPOGRAFIC

din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și în deosebi tipăresc cărți de tot felul, anunțuri de căsătorie, anunțuri funebre placate, bilete de vizită, conturi și blanchete de tot soiul.

Prețurile moderate.

De asemenea Institutul primește în editură cărți scolare și în genere cărți menite a fi respinse în popor, precum sunt: povestiri, snoave, poesii populare, istorioare morale, descrierii de obiceiuri și datini, schițe istorice ori biografii scrise în stil popular și ale de asemenei.

Condițiile editurii urmează a fi stabilite prin bună învoială între autor și directia Institutului.

[101] 7

Compactoria

lui

Maurițiu Kisch

Strada Urezzului Nr. 15.

adăpostă cu toate mașinile auxiliare de construcție, tâmpa cea mai nouă se recomandă pentru sfurnuirea lucrurilor de compactorie și galanterie de tot soiul pe prețurile cele mai moderate.

[106] 1—3

G. A. GROSS mai nainte GROSS & ZINTZ

Piața mare Nr. 17 (lîngă farmacia lui Teutsch)

recomandă onoratului public p. t. depositul său de mărfuri de manufacțură și de modă ales și din nou assortat personal în Viena pentru sezonul de toamnă și de iarnă, anume: cele mai noi stofe de haine de flanelă, kasan, cheviot, diagonal, beige etc.; cachemire negre, albe și colorate, catifele (barboane) de bumbac și de mătăsă, noblesse, faille și mătase, satin-merveilleux, atlasuri negre și colorate, blane ca decorare pentru mantale și vestimente, satin de plapome, stofe de retele pentru perdele, perdele-jute și stofe de mobilă, mai departe un assortiment bogat de paletoane de toamnă și de iarnă, mantale de ploaie și jachete, saluri de cap și de invălit, mufuri, cuverte de masă, covoare pentru sofe, pentru pat, pentru părete și odaie, materii de în pătruntă și servete de cafea, saltele, gradil, piquet, barchet, sinorat pentru vestimente și blane, kalmuk, materii Sternberger, stofe chiffon și oxford pentru cămeșii bărbătesci, materii de ploaie, ombrele, mănuși glacé și de postav, evantali, alburi pentru domini și doamne, rochii de pisă, veste impletite, cioprii, dantele, panglici, rișe și mulți alți articoli aparținători de specialitatea aceasta, neamintiți aici, pe lîngă prețuri foarte moderate.

[79] 12—12

Comande externe se efectuează prompt și conscientios pe lîngă rambursă postală.

Apoteca la „mărul de aur al imperului“

I. PSERHOFER